

Koszorúzás Garasin Rudolf sirjánál

Garasin Rudolf, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő személyisége születésének 90. évfordulója alkalmából koszorúzási ünnepséget rendeztek szerdán a Mező Imre úti temető Munkásmozgalmi Panteonjának sarkertjében.

Sírjára a Magyar Szocialista Munkáspárt Budapesti Bizottsága, a Honvédelmi Minisztérium, a Belügyminisztérium, a Külügyminisztérium képviselői helyezték el a megemlékezés virágait. A sírt megkoszorúzták a Magyar Ellenállók, Antifasiszták Szövetsége, valamint a Garasin Rudolf nevét viselő munkásörögység képviselői, volt harcostársai.

A megemlékezés az Internacionálé hangjaival ért véget.

Egészségügyi megbeszélés

Ülést tartott tegnap, szerdán Szegeden az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Csongrád megyei bizottsága. Dr. Hős Erzsébet, a megyei tanács vb. egészségügyi osztályának helyettes vezetője előterjesztette az egészségügyi osztály és az EDSZ megyei bizottsága ideai akcióját, valamint a tavalyi akciójának értékelését. Dr. Janó János, a megyei bizottság titkára a mozgalmi statisztika alapján számolt be a szervezeti életéről, majd Kovács Józsefnek, az EDSZ központi vezetősége művelődéspolitikai osztályának vezetőjének az egészségügyben dolgozó fiatalok helyzetéről tartott tájékoztatót. A napirendi pontoknál kapcsolatban a tanácskozás résztvevői is elmondták véleményüket.

Új film

39 lépcsőfok

Színes, szinkronizált angol film. John Buchan regénye nyomán írta: Michael Robson. Fényképezte: John Coquillion. Zene: Ed Welch. Rendezte: Don Sharp. Főbb szereplők: Robert Powell, David Warner, Eric Porter, John Mills.

Hiába: Anglia csak egy van. Mondhatnánk persze, ilyen alapon mondjuk Franciaország vagy éppen Botswana is, de ez egészen más. Hofi azt mondta egyszer, Anglia azért sziget, nehogy elterjedjenek. Mindezzel együtt, ami terjed: a British Glory, a brit dicsőség, rettenthetetlenség, bátorság, önfeláldozás és hasonló hősies erények. Mindennek örülni kéne — ha éppen az igen nagy hírű 39 lépcsőfok című krimi láttán mindez nem egy enyhén szölváloszerűtlen, nem valami izléseken öntömjenező, egy 1914-ben közvetlenül az első világháború kitörése előtt játszódó történettel teljességgel mai, üdözöses krimifogásokkal megspékelt formájában találkozhatnánk.

Aki emlékszik például A sakál napja című, a maga nemében igen kiváló alkotásra, egyre jobban gyanakodhat. Az az üdözöses csapatverseny ugyanis, melynek egyik résztvevője a filmben egy gondőr hajú, amolyan mai diszkóifjú idéző, Pilátusként a titkosszolgálati kredóba csöppent fiatalember, a másik oldalon pedig a marcona, morcos, baromian kegyetlen és iszonyúan agyafúrt porosz titkosszolgálat áll — né-

IV. Henrik

A szolnoki színház vendégjátéka

Pirandellóról már életében azt írták: egy új színházi korszak kezdeményezője. Nála válik először a jellem örökkön változó, vibráló, gondolatok és reflexiók által létrehozott eredménynek, nála mindenkinek az a világa, amit maga teremt magának. „Ismeretelméleti” drámákat írt, merőben bölcséleti jellegűeket, elvetve szinte mindent, ami egységes cselekményfolyamatot követel. Erőteljesen a dialógusokra koncentrált műveiben percről-percra mást kell felfognia a nézőnek, miközben — történetileg az elsők között — szokatlan, „elidegenítő” megoldások sorozata, a nézőre bizott lezárás-megoldás és szándékosan meg-meg-bontott színpadi látványok egymásutánja kavargó előtűnk. Furcsa színpad lenne ez ma is, de — pláne Szegeden — az ember az utóbbi 15 évtized alatt hasonlóhoz már jócskán hozzáedződhetett. Ráadásul a pirandellói színház ama ritka valamikori újítások közé tartozik, amelyek 50–60 év múltán is állandó inspiratív erővel rendelkeznek: csöppet sem lehet hát csodálkozni azon, hogy legutóbb, kedden este a szolnoki Szigligeti Színház előadásában éppen az egyik legtipikusabb Pirandello-művet, a IV. Henriket láthattuk a Bartók Béla Művelődési Központban, és — Arkosi Árpád rendezésében.

A rendező személye eme előadás értékelésekor majdnem annyira fontos, mint maga a mű, és a belőle létrejött produkció. Arkosi Árpád Szegedről indult, ama bizonyos néhai Egyetemi Színpad neveltje volt — a szolnoki IV. Henrik pedig alighanem csak ilyen előzmények után válhatott

olyanná, amilyennek megtapasztalhattuk a mostani vendégjáték alkalmából. IV. Henrik, az álörültségben megtalálható egyéniség képzetét felmutató figura, lévén a legfontosabb pirandellói kérdés — mi a látszat és mi a valóság? — hordozója, úgy reprezentálja individuum-váltságba belefűlledt korunkat, hogy azt súgja, amit Szerb Antal így fogalmazott meg: „embernek lenni annyi, mint állandóan változtatni önmagunkat, szerepeinket: csak az örülnek van valódi személyisége. Minden erénytelen és folyton változó.” Az ilyen alapmondandót kifejező mű a színpadon, Arkosi Árpádnak már korábbról megismert stílusát tekintve, igazi nagy vadászterület. A dolgok viszonylagosságát és körünk nyugtalan világerzését megjeleníti jelen esetben valóban csak a rendezői koncepcióval lehet, ami egyszerűen épít a „sokkolásra” és a totális térbejátszásra, a maximálisan kihasználtságra a szereplőkre (utóbbiak Antal Csabát dicsérik) és a már tipikusnak, szinte-szinte rutinszerűnek mondható stíleffektusokra. Bajunk, ha lehet a szolnoki produkcióval, csupán annyiból állhat: mintha (különösen az előadás első felében) túlságosan eluralkodni hagyná a kedvelt játékmódor többszázát. Mindez egy darabig kicsit úgy sok, mint a rogyásig megrakott hidegbüfé-asztalok: szeretne a szemünk megállapodni két-három szusztyos étken, helyette viszont túl sokáig kell nyugtalanul ide-oda cikázni.

A színészek közül a címszereplő Kovács Lajos feladata szinte hősies. (Olyan elődei vannak, mint Latino-vits Zoltán). Becsülettel állja a sarat, bár álörültségek bizonyos részletei néha monotonianak hatnak. Szakács Eszter különösen kifinomult mozgáskultúrájával tűnik fel, ám a többiek is (Téli Márta, Poány György, Nagy Gábor, Somogy Kálmán, Sashalmi József, Arvai László, Varga Sándor) hüenkövetik a pirandellói tradíciók és a „továbbvitte egyetemi színpados stílus” sajátos ötvözetét megvalósító rendezői felfogást.

D. L.

Sertés- tenyésztés

Két napos nemzetközi tanácskozás kezdődött szerdán Gödöllőn, a MEM Műszaki Intézetében a sertéstartás fejlesztéséről a Magyar Tudományos Akadémia és a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium Agrár-Műszaki Bizottsága rendezésében. A konferencián belga, bolgár, csehszlovák, lengyel, NDK-beli, svéd és szovjet agrárszakemberek is részt vesznek, és több előadást tartanak. Keserű János, a gödöllői Állattenyésztési és Takarmányozási Kutatóközpont főigazgatója tartott nyitóelőadást.

Közlekedés és biztonság

Tegnap, szerdán Szegeden, a megyei közlekedésbiztonsági tanács testületi ülésén dr. Barna Sándor rendőr ezredesnek, a Csongrád megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének elnöki megnyitója után — dr. Tóth Lajos rendőr őrnagy, az MKBT ügyvezető elnöke számolt be az elmúlt évben végzett munkáról, a megye forgalombiztonságának helyzetéről.

Tudományos konferencia Kalmár László emlékére

Ha élne, most töltötte volna be 80. születésnapját Kalmár László akadémikus, Kossuth- és Állami-díjjal kitüntetett matematikus, a számítógép-tudomány nemzetközi hírvetője. Születésnapján, tegnap rá emlékeztek tudományos ülésel tanítványai, tudóstársai a JATE róla elnevezett kibernetikai laboratóriumában.

A konferenciát az MTA matematikai és fizikai tudományok osztálya, a Bolyai János Matematikai Társulat, a Neumann János Számítógéptudományi Társaság, a JATE Bolyai Intézete és a Kalmár László Kibernetikai Laboratórium rendezte. Megnyitót mondott Tarján Imre, az MTA osztályelnöke, majd hat előadás hangzott el. Hajnal András akadémikus: A relatív konstruálhatóságról. Arató Máttyás a matematikai tudományok doktora: Statisztikai módszerek a számítógépes folyamatirányításban: Csernay László az orvostudományok, Csirik János, Kuba Attila és Makay Árpád a matematikai tudományok, valamint Máté Eörs a műszaki tudományok kandidátusai: Az igények és lehetőségek változása az izotópdiagnosztikai tevékenység támogató számítógépes adatfeldolgozásban: Hunya Péter, a laboratórium vezetője: A Kalmár László Kibernetikai Laboratórium kutató-fejlesztő tevékenysége és Surányi János, a matematikai tudományok doktora: Eldöntési problémák a mate-

Nagy László felvétele

Az emlékezés virágai Kalmár László domborművével

matikai logikában címmel tartott előadást.

Az évforduló alkalmából rendezett tudományos emlékülés alkalmat teremtett két bensőséges eseményre is. A Neumann János Számítógéptudományi Társaság képviselőjében Demetrowics János felavatta Kalmár László domborművét, Vigh Tamás szobrászművész alkotását. Kalmár László felesége jelenlétében az idén ötödik alkalommal átadott Kalmár László-díjat, amelyet fiatal oktatók és hallgatók elismerésére alapított a tudós özvegye. Ezúttal Leindler László akadémikus, a JATE rektorhelyettese dr. Csendes Tibor tudományos segédmunkatársnak, a laboratórium fiatal kutatójának adta át a kitüntetést.

Termelési rendszerek exportja

Egyre ismertebbek a magyar mezőgazdasági termelési rendszerek külföldön. Mindenekelőtt a fejlődő országok éneke ezek meghonosításának az Agroiinvest Iroda által fölkinált lehetőségével. A mezőgazdasági beruházási vállalat, az Agrober külföldi értékesítéssel foglalkozó részlege egyszerre kínálja a létesítmények alapjául szolgáló szellemi terméket a szintén hazánkban készített technológiai berendezésekkel, továbbá esetenként a tenyészanyagokkal, illetve a vetőmagokkal. Az Agroiinvest a kivitelezéshez mérnököket és szakmunkásokat irányít a külföldi munkák színhelyeire, és vállalkozik az ottani kezelőszemélyzet betanítására is.

A vállalatnál ötödik éve foglalkoznak a termelési rendszerek exportjával. Az első időszakban évente 1–2 millió dolláros bevételt értek el, és hasonló nagyságrendű volt a rubelteljesítés is. 1983-ban már 15 millió dollár volt az árbevétel és 3,5 millió rubel a szocialista országokkal kötött üzleteik értéke. Tavaly csaknem 17 millió dollárra kerekedett a konvertibilis elszámolású export, és az egy évvel korábbihoz képest 2 millió rubellel nagyobb volt a szocialista országokban megvalósított vállalkozások értéke. Az Agroiinvest jelenleg is 18 külföldi létesítményen dolgozik. A megbízások többségét

Csehszlovák megrendelésre is dolgozik az Agrober külföldi kereskedelmi részlege. A fejlődő országok közül az idén eddig Algéria a munkák színhelye; itt korábbi jércenevelő teleprendszert adnak át. Egyiptomban újabb nyúlfarm építéséhez látunk hozzá, és elvállalták az Asszuáni gát legnagyobb halkeltető telepének teljes beruházását.

Duggatják a fokhagymát

Makó környékén megkezdődött az egyik legkorábbi tavaszi munka, a fokhagyma duggatása. Az idén körülbelül négyszázötven hektáron termelik a város környékén ezt a fűszernövényt. A termelők már korábban gerezdékre bontották a szaporítóanyagot, és most he-

lyezik a földbe. A fokhagyma termesztése a fáradságos kézi munka miatt már több éve kiszorult a nagyüzemi táblákról. A tsz-ek azonban segítik tagjaikat: az összefüggő háztáji parcellákon gépekkel készítették jó vetőanyagot, és most he-

NEB-vizsgálat

A külföldi kiküldetésekről

Az elmúlt években — a megyei NEB tegnapi ülésén tárgyalta meg a viztevékenységének elénkültéstele tapaszatlatokat összekövetkeztében — nőtt a külföldi kiküldetések száma és vállalatok a rendelkezésükre álló devizakeretet hatékonyan és takarékosan használnák föl. Kisebb adminisztratív hiányosságoktól eltekintve a jogszabályok szellemében érvényesül, az utazások hasznossága pedig nem csúrdán megyei népi ellenőrök a mintául választott négy vállalatnál, az ecsetgyárban, a mérhető, hanem a műszaki, Volánál, a Vidinál és a munkaszervezési tapasztalatokkal is.

Nagyjavítás az erőműben

Nagyjavításra leállították a Bánhidai Hőerőmű 100 megawattos blokkját. Június 11-ig több százán dolgoznak az energiafejlesztő egységen: alapos revízió alá veszik a kazán-, a turbina-, a generátor-, a tarnszfomátor-, valamint a pernye- és salakszállító rendszert, hogy felújítsák, kicseréljék az elhasznált alkatrészeket. A mostani nagyjavítás a szokásosnál nagyobb méretű.